

Uchwała Nr XXV /162 /2017
Rady Gminy Rejowiec Fabryczny
z dnia 24 lutego 2017 roku

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2017 – 2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2016r., poz. 446) oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity: Dz. U. z 2015r. poz. 1390) Rada Gminy Rejowiec Fabryczny uchwała, co następuje:

§ 1

Uchwała się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2017 – 2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rejowiec Fabryczny.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2017r.

Przewodniczący Rady

Mirosław Maziarz

Uzasadnienie

Uchwalenie przez Radę Gminy Rejowiec Fabryczny Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2017-2020, to zadanie wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Celem strategicznym programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększanie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy. Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie.

Załącznik do Uchwały Nr XXV/162/2017
Rady Gminy Rejowiec Fabryczny
z dnia 24 lutego 2017 roku

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
DLA GMINY REJOWIEC FABRYCZNY
NA LATA 2017 – 2020**

Rejowiec Fabryczny, luty 2017r.

WPROWADZENIE

Definicja przemocy określona jest w art. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, a także osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy:

- **przemoc fizyczna**, czyli wszelkie działania polegające na użyciu siły i prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej, nieprzypadkowych urazów, zranień, stłuczeń, złamań czy zasinień, w jej zakres wchodzi na przykład takie zachowania jak: bicie, poszturchywanie, uderzanie, kopanie, popychanie, szarpanie, duszenie, policzkowanie, użycie broni;
- **przemoc psychiczna**, obejmuje działania wykorzystujące nie siłę fizyczną lecz mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie pozytywnego obrazu własnej osoby u ofiary, okazywana jest np. przez: poniżanie, szantaż emocjonalny, nadmierną kontrolę, wywieranie presji psychicznej, upokarzanie, używanie gróźb, wyśmiewanie w towarzystwie, zakaz wyrażania własnego zdania, ograniczanie kontaktów z innymi osobami, wzbudzanie poczucia winy, nieokazywanie uczuć, odrzucenie;
- **przemoc seksualna**, polega na wymuszaniu niechcianych przez ofiarę zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy, która obejmuje różne działania, w tym wymuszony stosunek płciowy w ramach związku lub poza nim, molestowanie seksualne, wykorzystywanie seksualne dzieci, osób niepełnosprawnych intelektualnie bądź fizycznie, zmuszanie do prostytucji, a także dotkliwe krytykowanie zachowań seksualnych;
- **przemoc ekonomiczna**, do której zalicza się wszelkie działania prowadzące do całkowitego, finansowego uzależnienia ofiary od sprawcy poprzez wydzielanie pieniędzy, odbieranie zarobionych pieniędzy, niezaspokojenie czy lekceważenie podstawowych potrzeb materialnych bliskich osób, uniemożliwienie podjęcia pracy.
- **zaniedbanie**, jest to niezaspokajanie potrzeb życiowych i emocjonalnych, brak ciepła, czułości, uwagi, najczęściej tę formę przemocy stosują osoby dorosłe wobec dzieci, niejednokrotnie wyraża się ona w odrzuceniu emocjonalnym dziecka, braku zainteresowania jego rozwojem, problemami, itp.

Przemoc w rodzinie jest przestępstwem ściganym przez prawo, zjawisko to występuje we wszystkich grupach społecznych niezależnie od poziomu wykształcenia czy sytuacji materialnej, rzadko bywa jednorazowym incydem, jeżeli nie zostaną podjęte stanowcze działania, przemoc się powtórzy. Przemoc w rodzinie jest skomplikowanym i wieloaspektowym zjawiskiem, niezbędne jest więc kompleksowe podejście do tego problemu a podejmowane działania muszą mieć charakter systemowy.

Skuteczne przeciwdziałanie i zwalczanie przemocy w rodzinie wymaga współpracy różnych służb. Wdrożenie w życie gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie jest gwarancją zintegrowanych działań profilaktycznych, interwencyjnych i pomocowych w tym zakresie. Program opiera się na ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która ma na celu zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowanie i wspieranie działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

Głównym celem programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zminimalizowanie prawdopodobieństwa wystąpienia aktów przemocy poprzez podniesienie świadomości społecznej.

I. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Podstawą opracowania i realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2017 – 2020, zwanego dalej Programem jest:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity: Dz. U. z 2015r. poz.1390),
- ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2016r. poz. 930),
- ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2016r. poz. 487).

II. DIAGNOZA DEMOGRAFICZNA

Gmina Rejowiec Fabryczny położona jest w południowo-wschodniej części województwa lubelskiego, na północny zachód od miasta Rejowiec Fabryczny. Gmina Rejowiec Fabryczny jest gminą wiejską, zajmuje obszar 88 km², w tym 62 % zajmują użytki rolne, 21% lasy i zadrzewienia, 6% wody, 1% tereny osiedlowe i 10% pozostałe. Jej zachodnia granica przebiega wzdłuż doliny Wieprza i Kanalu Wieprz-Krzna. Przez teren gminy przebiega sieć połączeń drogowych i kolejowych zapewniających dobrą komunikację z innymi miejscowościami regionu. Gmina

Rejowiec Fabryczny składa się z 15 sołectw. Na terenie gminy znajdują się: 2 gimnazja, 5 szkół podstawowych i 2 punkty przedszkolne.

Tabela 1. Liczba ludności w Gminie Rejowiec Fabryczny w latach 2014-2016

Rok	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Dzieci
2014	4395	2275	2120	857
2015	4352	2248	2104	837
2016	4305	2220	2085	820

źródło: dane Urząd Gminy Rejowiec Fabryczny ewidencja ludności

Tabela 2. Statystyka mieszkańców według wieku w latach 2014-2016

Rok	Wiek przedprodukcyjny	Wiek produkcyjny	Wiek poprodukcyjny
2014	857	2923	615
2015	837	2911	604
2016	820	2888	597

źródło: dane Urząd Gminy Rejowiec Fabryczny ewidencja ludności

Tabela 3. Statystyka bezrobocia w Gminie Rejowiec Fabryczny w latach 2014-2016

Rok	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni mężczyźni	Uprawnieni do zasiłku	Uprawnione do zasiłku kobiety	Uprawnieni do zasiłku mężczyźni
2014	405	206	199	18	6	12
2015	380	198	182	21	6	15
2016	320	172	148	19	8	11

źródło: dane Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie

III. DIAGNOZA SPOŁECZNA

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu zjawiska przemocy w rodzinie.

Tabela 4. Rodziny objęte pomocą GOPS w Rejowcu Fabrycznym w latach 2014-2016

Rok	ogółem	Liczba osób w rodzinie	o liczbie osób 1	o liczbie osób 2	o liczbie osób 3	o liczbie osób 4	o liczbie osób 5	o liczbie osób 6 i więcej
2014	375	1215	94	49	67	82	39	44
2015	291	906	86	35	43	64	38	25
2016	264	794	80	39	37	55	32	21

źródło: dane Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rejowcu Fabrycznym

Tabela 5. Powody przyznania pomocy w latach 2014-2016

Rodzaj powodu	2014		2015		2016	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
ubóstwo	146	475	137	436	114	433

bezdomność	1	1	2	2	2	2
potrzeba ochrony macierzyństwa	44	220	45	221	36	169
bezrobocie	229	813	219	730	192	634
niepełnosprawność	71	204	80	213	70	185
długotrwała lub ciężka choroba	76	210	93	244	85	213
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	58	277	64	271	60	249
przemoc w rodzinie	1	4	2	6	3	15
alkoholizm	12	34	19	45	20	49
narkomania	1	1	0	0	1	1
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	8	13	2	7	1	2
zdarzenie losowe	7	22	0	0	0	0
klęska żywiołowa lub ekologiczna	7	22	0	0	0	0

źródło: dane Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rejowcu Fabrycznym

IV. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY

Tabela 7. Rodziny objęte pomocą w latach 2014-2016 z powodu przemocy w rodzinie

2014		2015		2016	
Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1	4	2	6	3	15

źródło: dane Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rejowcu Fabrycznym

Tabela 8. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Rejowiec Fabryczny w latach 2014-2016

Podjęte działania	2014	2015	2016
Liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”	17	29	31
Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”, w tym przez:	14	18	14
- Policję	11	7	11
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2	9	3
- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	1	1	0
- placówkę oświatową	0	1	0
Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”, w tym z powodu:	9	12	15
- ustania przemocy w rodzinie	4	0	0
- braku zasadności kontynuacji działań	5	12	15

Liczba rodzin objętych pomocą, w tym:	17	27	28
- kobiet	13	26	26
- mężczyzn	7	2	2
- dzieci	7	1	2
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	4	4	4
Liczba posiedzeń członków Grup Roboczych	69	87	99
Liczba złożonych do Prokuratury Rejonowej zawiadomień o przestępstwie	1	1	2
Liczba złożonych do Sądu-Wydział Rodzinny wniosków o wgląd w sytuację dzieci w rodzinie	3	3	5
Oferowane formy pomocy/ilość osób, które z niej skorzystały:			
- wsparcie psychologiczne	3	3	16
- poradnictwo prawne	0	3	11
- udział sprawców przemocy w terapii w Klubie Abstynenta „Krokus” w Rejowcu Fabrycznym	3	2	6
- objęcie dzieci z rodzin z problemem przemocy opieką pedagoga szkolnego	7	6	11
- objęcie dzieci z rodzin z problemem przemocy opieką psychologa	0	3	3

źródło: dane Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Rejowiec Fabryczny

Tabela 9. Informacja Komisariatu Policji w Rejowcu na temat zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny w latach 2014-2016

Zjawiska dotyczące przemocy w rodzinie	2014	2015	2016
Liczba interwencji domowych	57	45	91
Liczba osób doprowadzonych do wytrzeźwienia z interwencji domowych	11	10	16
Liczba przyjętych zawiadomień o przestępstwie z art. 207 kk	10	11	9
Liczba odmów wszczęcia postępowań z art. 207 kk	5	3	3
Liczba wszczętych postępowań z art. 207 kk	6	8	6
Liczba zakończonych postępowań z art. 207 kk z powodu braku znamion przestępstwa	1	5	3
Liczba spraw skierowanych z aktem oskarżenia z art. 207 kk	5	3	2
Liczba złożonych formularzy „Niebieskiej Karty”	14	17	16

źródło: dane Komisariat Policji w Rejowcu

V. ADRESACI PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2017 – 2020 skierowany jest głównie do ofiar przemocy w rodzinie, sprawców przemocy w rodzinie oraz przedstawicieli instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą.

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

W realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie będą współpracować następujące podmioty:

- Urząd Gminy w Rejowcu Fabrycznym,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rejowcu Fabrycznym,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rejowcu Fabrycznym,
- Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Rejowiec Fabryczny,
- szkoły podstawowe i gimnazjalne,
- policja,
- służba zdrowia,
- Sąd Rejonowy w Krasnymstawie – kuratorzy;
- inne jednostki pomocowe, stowarzyszenia.

Koordynatorem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2017-2020 jest Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Rejowiec Fabryczny.

VII. CELE PROGRAMU

Głównym celem programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zminimalizowanie prawdopodobieństwa wystąpienia aktów przemocy poprzez podniesienie świadomości społecznej.

Cele szczegółowe:

1. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie:
 - przyjmowanie zgłoszeń dotyczących przemocy w rodzinie i uruchomienie procedur „Niebieskie Karty”,
 - powoływanie grup roboczych i prowadzenie odpowiednich działań,
 - monitoring rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”,
 - bezpłatna pomoc w formie poradnictwa psychologicznego i prawnego.
2. Oddziaływania na osoby stosujące przemoc:
 - izolowanie sprawców od ofiar przemocy,
 - kierowanie wniosków do Sądu o przymusowe leczenie odwykowe sprawców przemocy,
 - realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy.
3. Profilaktyka i edukacja społeczna:
 - prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki w zakresie agresji i przemocy,

– rozpowszechnianie ulotek, materiałów edukacyjno-informacyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

– organizowanie spotkań edukacyjnych dla mieszkańców gminy dotyczących przemocy w rodzinie, przeciwdziałania przemocy, sposobów reagowania w sytuacji jej wystąpienia oraz dostępnych formach pomocy.

4. Podnoszenie wiedzy i kwalifikacji osób zajmujących się problemem przemocy w rodzinie na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny:

– uczestnictwo osób zajmujących się problemem przemocy w rodzinie w szkoleniach, warsztatach, konferencjach,

– organizowanie wspólnych spotkań pracowników różnych instytucji w celu poznania własnych kompetencji i usprawnienia systemu przepływu informacji.

VIII. DZIAŁANIA PODEJMOWANE DLA REALIZACJI CELÓW

1. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie			
Działania	Termin realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźniki
– przyjmowanie zgłoszeń dotyczących przemocy w rodzinie i uruchomienie procedur „Niebieskie Karty”	2017-2020	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji programu	Liczba zgłoszeń dotyczących przemocy. Liczba założonych „Niebieskich Kart”.
– powoływanie grup roboczych i prowadzenie odpowiednich działań	2017-2020	Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Rejowiec Fabryczny	Liczba utworzonych grup roboczych. Liczba posiedzeń grup roboczych. Liczba osób i rodzin objętych pomocą grup roboczych.
– monitoring rodzin objętych procedurą ”Niebieskie Karty”	2017-2020	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rejowcu Fabrycznym Komisariat Policji w Rejowcu	Liczba wizyt pracowników socjalnych w rodzinach objętych procedurą. Liczba wizyt policji w rodzinach objętych procedurą.
– bezpłatna pomoc w formie poradnictwa psychologicznego i prawnego	2017-2020	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rejowcu Fabrycznym Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Rejowiec Fabryczny	Liczba osób objętych pomocą i rodzaj udzielonej pomocy.

2. Oddziaływania na osoby stosujące przemoc			
– izolowanie sprawców od ofiar przemocy	2017-2020	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rejowcu Fabrycznym	Liczba ofiar przemocy odizolowanych od sprawców.
– kierowanie wniosków do Sądu o przymusowe leczenie odwykowe sprawców przemocy motywowanie rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych do podjęcia terapii uzależnień oraz monitorowanie tej terapii	2017-2020	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rejowcu Fabrycznym Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rejowcu Fabrycznym Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Rejowiec Fabryczny	Liczba osób, które podjęły terapię. Liczba osób, które ukończyły terapię.
– realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy	2017-2020	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rejowcu Fabrycznym Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rejowcu Fabrycznym Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Rejowiec Fabryczny	Liczba programów. Liczba sprawców przemocy uczestniczących w programach.
3. Profilaktyka i edukacja społeczna			
– prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki w zakresie agresji i przemocy tej dziedzinie	2017-2020	Szkoły z terenu gminy	Liczba zajęć edukacyjnych przeprowadzonych z dziećmi.
– rozpowszechnianie ulotek, materiałów edukacyjno-informacyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	2017-2020	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji programu	Liczba ulotek i materiałów edukacyjno-informacyjnych.
– organizowanie spotkań edukacyjny dla mieszkańców gminy dotyczących przemocy w rodzinie, przeciwdziałania przemocy, sposobów	2017-2020	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji programu	Liczba spotkań. Liczba osób uczestniczących.

reagowania w sytuacji jej wystąpienia oraz dostępnych formach pomocy			
4. Podnoszenie wiedzy i kwalifikacji osób zajmujących się problemem przemocy w rodzinie na terenie Gminy Rejewiec Fabryczny			
– uczestnictwo osób zajmujących się problemem przemocy w rodzinie w szkoleniach, warsztatach, konferencjach	2017-2020	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji programu	Liczba szkoleń, konferencji. Liczba osób uczestniczących.
– organizowanie wspólnych spotkań pracowników różnych instytucji w celu poznania własnych kompetencji i usprawnienia systemu przepływu informacji	2017-2020	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji programu	Liczba spotkań. Liczba osób uczestniczących.

IX. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
- zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą,
- zmiana postaw społeczeństwa wobec problemu przemocy w rodzinie,
- podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Realizacja zadań określonych w programie będzie finansowana ze środków własnych gminy oraz środków pochodzących z dotacji i środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

XI. MONITORING

Działania podejmowane dla realizacji celów Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie będą koordynowane przez Koordynatora Programu. Monitoring będzie polegał na zbieraniu i analizowaniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach przedmiotowego programu, we współpracy z podmiotami zaangażowanymi w jego realizację. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań w oparciu o analizę założonych wskaźników. W terminie do dnia 31 marca każdego roku przedstawiane będzie Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.